

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08, 5/22 и 39/25), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ ЕКОЛОШКЕ ПАРТИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број: 03-07-6-498/23
Сарајево, 08.12.2025. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Еколошке партије Републике Српске за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је Еколошка партија Републике Српске прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Еколошке партије Републике Српске за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Еколошка партија Републике Српске се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	0,00	0,00
II	Остали приходи и друго	19.222,00	100,00
	Извори финансирања (I+II)	19.222,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају политичка странка је исказала расходе у укупном износу од 19.222,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE

Назив политичке странке је Еколошка партија Републике Српске. Скраћени назив странке је ЕПРС.

Еколошка партија Републике Српске регистрована је код Основног суда у Сокоцу, рјешењем број: 089-0-Рег-08-000152 од 29.04.2008. године.

Сједиште политичке странке је у Палама, улица Доброслава Јевђевића О 5.

Лице овлаштено за заступање странке и подношење финансијских извјештаја за 2022. годину је Никола Лазаревић, председник странке.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, организациону структуру Еколошке партије Републике Српске чини:

- Предсједништво странке.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Еколошке партије Републике Српске за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Еколошке партије Републике Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је преглед годишњих финансијских извјештаја Еколошке партије Републике Српске у периоду од 2008. до 2020. године, након чега су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама политичкој странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да сваке године доноси програм утрошка средстава и да финансијска средства обезбијеђена за финансирање политичке странке користи у складу утврђеним програмом, да води евиденције о примљеним прилозима, да води правилне и потпуне евиденције о приходима, расходима и обавезама, односно да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава и доставља на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Правилником о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да политичка странка није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Еколошка партија Републике Српске прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, Еколошка партија Републике Српске је исказала расходе у укупном износу од 19.222,00 КМ.

Политичка странка није доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине програм утрошка за 2022. годину, па сматрамо да је финансијска средства у износу од

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

19.222,00 KM утrophила без програма утrophа средстава за 2022. годину, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

b) Политичка странка је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка није у годишњем финансијском извјештају пријавила неновчану донацију физичког лица по основу бесплатног кориштења пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у Уговор о закупу од 01.07.2009. године закључен између физичког лица Томислава Лопатића и Еколошке партије Републике Српске², утврђено је да странка користи пословни простор без накнаде.

Еколошка партија Републике Српске је кориштењем пословног простора у власништву физичког лица, без плаћања закупнине, остварила неновчану донацију, коју је у складу са Законом о финансирању политичких странака и Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака била дужна евидентирати у пословним књигама и пријавити у обрасцу 3-е (Неновчане донације и рачуни које политичка странка није имала обавезу платити) годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

с) Еколошка партија Републике Српске прекршила је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да странка није водила пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно није водила правилне и потпуне евиденције о приходима, расходима и обавезама, те годишњи финансијски извјештај није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) Еколошка партија Републике Српске није Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставила образац 1 (Општи подаци) годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину у чврстој копији, односно није поднијела финансијски извјештај на начин прописан чланом 3. став (1) и чланом 7. Правилника.

(2) Политичка странка у обрасцу 2 годишњег финансијског извјештаја није исказала тачне податке о промету оствареном путем трансакцијског рачуна број: 5674912700002983 код Сбербанк а.д. Бања Лука.

У обрасцу 2 годишњег финансијског извјештаја, политичка странка је исказала слједеће податке: почетно стање на дан 01.01.2022. године у износу од 0,00 KM, укупан промет улаза у износу од 19.222,00 KM, укупан промет излаза у износу од 19.222,00 KM и стање на дан 31.12.2022. године у износу од 0,00 KM.

Контролом извода са трансакцијског рачуна које је странка доставила за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године, утврђено је слједеће: почетно стање на дан 01.01.2022. године у износу од 22,40 KM, укупан промет улаза у износу од 19.200,00 KM, укупан промет излаза у износу од 19.222,40 KM и салдо на дан 31.12.2022. године у износу од 0,00 KM.

С обзиром да Еколошка партија Републике Српске није у годишњем финансијском извјештају исказала тачне податке о оствареном промету, прекршила је одредбе члана 11. Правилника.

² Уговор достављен уз годишњи финансијски извјештај за 2020. годину.

- (3) Еколошка партија Републике Српске је зајам физичког лица Николе Лазаревића у износу од 19.200,00 КМ исказала као остали приход, што је супротно одредби члана 13. Правилника.

Увидом у пословне књиге утврђено је да је странка зајам физичког лица умјесто на конту обавеза по основу зајма евидентирала на конту прихода, што је супротно рачуноводственим прописима.

- (4) Странка у годишњем финансијском извјештају, у обрасцима прихода и расхода није исказала неновчану донацију физичког лица по основу бесплатног кориштења пословног простора и трошкове закупа пословног простора, чиме је прекршила одредбе чл. 13, 18, 21. и 22. Правилника.

- (5) Еколошка партија Републике Српске није у годишњем финансијском извјештају исказала тачне податке о трошковима изборне кампање, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 23. Правилника.

Политичка странка је у обрасцу 4.1 (Режијско-административни и остали трошкови) исказала трошкове по основу рекламе и пропаганде у укупном износу од 1.170,00 КМ.

Увидом у достављену документацију (уплатницу) и изводе са трансакцијског рачуна странке, утврђено је да се наведени трошак односи на гостовање у ТВ изборној дебати на Радио-телевизији „Источно Сарајево“.

Странка је све трошкове који су настали у сврху изборне кампање требала исказати у обрасцу 4.2 као трошкове изборне пропаганде.

- (6) Еколошка партија Републике Српске је умјесто на обрасцу 5.1 (Обавезе политичке странке по кредитима и позајмицама) исказала обавезе по основу позајмица према физичком лицу у укупном износу од 59.152,00 КМ на обрасцу 5.2 (Остале обавезе), што је супротно одредбама члана 24. Правилника.

Такођер, политичка странка је исказала обавезе по основу позајмица према физичком лицу Николи Лазаревићу у укупном износу од 59.152,00 КМ, а које се састоје од позајмица у износу од 6.500,00 КМ и 10.000,00 КМ насталих 2010. године, 1.561,00 КМ настале 2012. године, 3.371,00 КМ настале 2016. године, 14.020,00 КМ настале 2018. године, 4.500,00 КМ и 18.000,00 КМ и 1.200,00 КМ насталих 2022. године. Имајући у виду значајан протек времена од настанка неизмирених обавеза, политичкој странци се скреће пажња да је изложена ризику ради неизмирених обавеза које су настале у периоду прије извјештајне године.

Поред наведеног, странка је позајмицу физичког лица у пословним књигама евидентирала као приход, тако да подаци о обавезама исказани у пословним књигама не одговарају подацима које је странка исказала у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ³ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Еколошка партија Републике Српске је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могла да потроши средства у износу од 534.137,70 КМ.

³ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

Еколошка партија Републике Српске у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину није исказала трошкове пропаганде. Контролом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је политичка странка остварила трошкове изборне кампање у износу од 1.170,00 КМ.⁴

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Еколошкој партији Републике Српске да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси програм утrophка средстава и да финансијска средства обезбијеђена за финансирање политичке странке користи у складу утврђеним програмом,*
- *да води евиденције о примљеним прилозима,*
- *да води правилне и потпуне евиденције о приходима, расходима и обавезама, односно да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава и доставља на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Еколошка партија Републике Српске није доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Шеф Одсјека за предревизијске и административне послове

Ријад Селмановић

⁴ Политичка странка је трошкове изборне кампање у износу од 1.170,00 КМ умјесто у обрасцу 4.2, исказала у обрасцу 4.1 годишњег финансијског извјештаја.